

רשומות

הצעות חוק

27 במרס 2000

2863

כ' באדר ב' התש"ס

עמוד

- 336 הצעת חוק הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 2) (חישוב יתרת החוב), התש"ס-2000
- 337 הצעת חוק מימון מפלגות (תיקון מס' 20) (הגבלת תרומות למועמד), התש"ס-2000
- הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 20) (תיקון)
337 (תגמולים לאלמנה שנישואיה השניים פקעו), התש"ס-2000

**הצעת חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 2) (חישוב יתרת החוב),
התש"ס-2000**

1. תיקון סעיף 1 בחוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשנ"ג-1993¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, בטופו יבוא:
- ”יתרת החוב” – הסכום שהלווה חייב למלווה בנקודת זמן מסוימת, כשהוא מורכב מסכום ההלוואה, מהתוספת ומריבית הפיגורים ובהפחתת הסכומים ששולמו בפועל על ידי הלווה למלווה, והכל כפי שהוא עד אותה נקודת זמן.
2. תיקון סעיף 5 בסעיף 5 לחוק העיקרי, בטופו יבוא:
- ”ג) השיעור המרבי של העלות הממשית של האשראי, כאמור בסעיף קטן (ב), יחושב ביחס ליתרת החוב כפי שהיא בתחילת כל שנה ממועד ההלוואה.”
3. תיקון סעיף 8 בסעיף 8(ב) לחוק העיקרי, במקום פסקה 3 יבוא:
- ”3) יתרת החוב במועד הגשת התובענה.”

ד ב ר י ה ס ב ר

המשולמת על הלוואה זהה שאינה הלוואה בנקאית, למרות הסיכון הגבוה יותר הכרוך בהלוואה חוץ בנקאית.

תיקון זה בא לקבוע כי הריבית שלא שולמה במועד שנקבע בין הצדדים מיתוספת ליתרת החוב והופכת לחלק בלתי נפרד ממנו – ועל סכום זה תחושב הריבית האפקטיבית. דהיינו, הישוב הריבית על הלוואות חוץ בנקאיות יהיה בדרך של ריבית דריבית.

התיקון המוצע תואם את העיקרון שנקבע לענין דומה לפי חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981, ואת העקרונות המקובלים במערכת הבנקאות הישראלית והבין-לאומית כאחת.

בפסק הדין שניתן על ידי בית המשפט העליון בר"ע 5888/95 קווי אשראי לישראל (ראשל"צ) בע"מ נ' וניני עמנואל (פ"ד נא(1) עמ' 424) נקבע כי על פי ניסוחו הנוכחי של חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשנ"ג-1993, אין אפשרות לחשב את שיעור העלות הממשית של האשראי (להלן – הריבית האפקטיבית) בדרך של תוספת ריבית דריבית שנתית, אם החישוב בדרך זו מוביל לכך שהריבית האפקטיבית, קרי זו המשולמת על הקרן, גבוהה מהתקרה שנקבעה כריבית המרבית.

פרשנות זו של החוק עלולה להוביל לתוצאה בלתי סבירה ולפיה לאורך זמן, הופכת הריבית האפקטיבית המשולמת על הלוואה בנקאית לגבוהה מהריבית

¹ ס"ח התשנ"ג, עמ' 174; התשנ"ט, עמ' 98.

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת:

**הצעת חוק מימון מפלגות (תיקון מס' 20) (הגבלת תרומות למועמד),
התש"ס-2000***

1. בחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973,¹ בסעיף 8 -

(1) בסעיפים קטנים (א), (ב), (ד1) ו-(ד2), אחרי "סיעה או רשימת מועמדים" יבוא "או מועמד";

(2) בסעיף קטן (ה), אחרי "סיעה" יבוא "או מועמד", במקום "קיבלה" יבוא "קיבלו" ובמקום "תעביר הסיעה" יבוא "תעביר הסיעה שקיבלה את התרומה או הסיעה אשר המועמד שקיבל את התרומה שייך לרשימת המועמדים מטעמה".

דברי הסבר

מוצע להחיל את ההגבלות החלות כיום על סיעה או על רשימת מועמדים גם על מועמד לבחירות לכנסת או לראש הממשלה. יצוין כי אין בתיקון המוצע כדי להשפיע על הוראות החוק הדנות במימון בחירות מקדימות (פריימריס) משום שהחוק המוצע מתייחס למועמדים לאחר בחירתם בבחירות מקדימות.

חברי הכנסת: יוסף יצחק פריצקי, ויקטור ברוילובסקי, אליעזר זנדברג, יוסף לפיד, יהודית נאות, אברהם פורז

סעיף 8 לחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973, מטיל הגבלות לגבי יכולתן של סיעה או רשימת מועמדים לקבל תרומות, ולפיו סיעה או רשימת מועמדים אינם יכולים לקבל תרומות בעילום שם או תרומות מתאגיד, ורשאייה הן לקבל תרומה רק ממי שרשום בפנקס הבהירים וסכום התרומה מוגבל. מגבלות אלה אינן חלות על מועמד ברשימת מועמדים, וכך עלולה להיווצר פרצה ולפיה ניתן לתרום למועמד יהיד תרומות בלא הגבלה כלשהי.

* הצעת חוק מס' 455/פ; הועברה לוועדה ביום כ"ט בכסלו התש"ס (8 בדצמבר 1999).
¹ ס"ח התשל"ג, עמ' 52; התשנ"ט, עמ' 98.

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת:

**הצעת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום)
(תיקון מס' 20) (תיקון) (תגמולים לאלמנה שנישואיה השניים פקעו),
התש"ס-2000***

1. בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 20), תיקון סעיף 3 התשנ"ט-1999¹ (להלן - תיקון מס' 20), בסעיף 3(ב), במקום הסיפה החל במילים "יחול גם" יבוא "יחול גם על מי שנישואיה השניים פקעו לפני תחילתו של חוק זה".

דברי הסבר

בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 20), התשנ"ט-1999 (להלן - תיקון מס' 20), תוקן סעיף 12 לחוק שענינו "מענק לאלמנה שנישאה" ונקבע בו כי אלמנה שנישאה שנית תוכל לשוב ולקבל זכויות מיום פקיעת הנישואין.

חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) התש"י-1950 (להלן - החוק), מקנה לאלמנות חללי מערכות ישראל תגמולים. בחוק נקבע כי אם נישאה אלמנה מחדש, יפקעו זכויותיה לתגמולים מיום נישואיה מחדש.

* הצעת חוק מס' 946/פ; הועברה לוועדה ביום ה' בשבט התש"ס (12 בינואר 2000).
¹ ס"ח התשנ"ט, עמ' 80.

תחילה ותחולה 2. תחילתו של חוק זה ב־1 בחודש שלאחר פרסומו, ואולם לא תשולם קצבה לפי סעיף 12א(ג) לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"ז-1950,² למי שנישואיה השניים פקעו לפני יום תחילתו של תיקון מס' 20 בעד התקופה שקדמה ליום תחילתו של חוק זה.

דברי הסבר

מוצע לבטל הוראה זו אך לקבוע כי הקצבה לפי סעיף 12א לחוק תשולם לאלמנות אלה רק בעד התקופה שמיום תחילת החוק המוצע ואילך.

הערכת האוצר ומשרד הביטחון בדבר עלותו של החוק המוצע היא 6.6 מיליון שקלים חדשים לשנה.

חברי הכנסת: אליעזר בהן, רומן ברונפמן, ויקטור ברזילובסקי, עוזי ברעם, יצחק גאגולה, נסים זאב, דוד טל, אמנון בהן, יוסי כץ, אביגדור ליברמן, יהודית נאות, יאיר פרץ, מאיר שטרית, יורי שטרן

התיקון האמור בא לתמוך בניסיון של אלמנות לנסות ולשקם את משפחותיהן אך מבטיח להן כי אם ייכשל הניסיון, יוחזרו להן זכויותיהן, שהופקעו מהן בתקופת הנישואין.

בסעיף 3(ב) לתיקון מס' 20, שענינו "תחילה ותחולה" נקבע כי התיקון יחול גם על מי שנישאה טרם תחילתו, ובלבד שנישואיה פקעו לאחר תחילתו.

הוראה זו מביאה לכך שאלמנות צה"ל אשר נישואיהן השניים פקעו לפני כניסתו של תיקון מס' 20 לתוקף לא יחולו לגביהן ההוראות שנוספו בתיקון ולכן זכויותיהן לא יושבו להן מיום פקיעת נישואיהן השניים.

² סי"ח התשי"ז, עמ' 162.